

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34345 GK 20
31.08.2026

Sayı : Z-81625851-610- 382
Konu : Soru Önergesi (7/34345)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Ankara Milletvekili Sayın Yüksel ARSLAN tarafından yöneltilen 7/34345 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

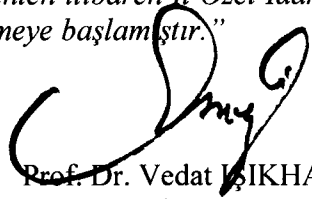
"5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi (4/1-(b)) kapsamında köy ve mahalle muhtarları sigortalı sayılmıştır. 5510 sayılı Kanunun 'Sigortalı Sayılmayanlar' başlıklı 6. maddesi; '30. maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında olanlar hariç olmak üzere, yaşlılık aylığı almaktayken bu aylıkları kesilmeksizin 4. maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlar, 4. ve 5. maddelere göre sigortalı sayılmaz...' hükmünü amirdir. Aynı Kanunun 'Yaşlılık Aylığının Başlangıcı ve Kesilmesi' başlıklı 30. maddesi; '4. Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıkları talep tarihini takip eden ay başından itibaren kesilir. Bu sigortalılar hakkında bu fıkranın (a) bendi hükümleri uygulanır.' hükmünü amirdir. Geçici 14. maddesi ise; 'Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi veya sigortalı olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ya da sonra malullük, yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlardan; 4. maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlar hakkında, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sosyal güvenlik destek primine tabi olma bakımından bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili Kanun hükümleri uygulanmaz. Bunlar hakkında, 6. maddenin birinci fıkrasının (n) bendi veya 30. maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.' hükmünü amirdir.

2013/11 sayılı Sigortalılık İşlemleri Genelgesinin altıncı kısmında yer alan 'Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar' başlıklı alt bölümünde yaşlılık aylığı almakta iken 01.03.2016 tarihi ya da daha sonraki bir tarihte 4/1-(b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanların sigortalı sayılmayacakları, yaşlılık aylığının durdurulmasını talep etmeleri halinde 4/1-(b) bendi kapsamında zorunlu sigortalı olacakları talimatlandırılmıştır. Ayrıca, Köy ve mahalle muhtarları, 4/1-(b) kapsamında sigortalı olup, bu kapsamdaki kişiler, kısa vadeli sigorta kollarından; iş kazası, meslek hastalığı ve analık sigortasından sağlanan yardımların tamamından yararlanmaktadır. Bununla birlikte köy ve mahalle muhtarları da dahil olmak üzere 4/1-(b) bendi kapsamında yer alan sigortalılara hastalık sigortasından yardım sağlanmamaktadır. Dolayısıyla kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar açısından köy ve mahalle muhtarlarının statüsünde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun 6. maddesinin (n) fıkrasında ise yaşlılık aylığı almaktayken bu aylıkları kesilmeksizin 4/1-(b) kapsamında çalışanların da sigortalı sayılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bununla birlikte, yaşlılık aylığı almakta iken 4/1-(b) kapsamında çalışmaya başlayan sigortalıların sosyal güvenlik destek primleri yaşlılık aylıklarından kesilmekte iken 29.01.2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanunla bu uygulama yürürlükten kaldırılmış, böylece köy ve mahalle muhtarlarından emekli olanların da yaşlılık aylıklarında iyileştirme sağlanmıştır. Ayrıca 01.05.2017 tarihine kadar kendileri tarafından ödenen köy ve mahalle muhtarlarının 4/1-(b) kapsamındaki sigorta primleri bu tarihten itibaren İl Özel İdarelerince, büyükşehirlerde ise Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarınca ödenmeye başlamıştır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat KIRKHAN
Bakan